

**Міністерство освіти і науки України
Університет митної справи та фінансів**

**Рада молодих вчених
Університету митної справи та фінансів**

**«ЦИФРОВЕ СУСПІЛЬСТВО:
МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ,
УПРАВЛІННЯ, ФІНАНСИ ТА СОЦІУМ»**

**МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

Том 1

02 травня 2024 р.

Дніпро

2024

**Міністерство освіти і науки України
Університет митної справи та фінансів**

**Рада молодих вчених
Університету митної справи та фінансів**

**«ЦИФРОВЕ СУСПІЛЬСТВО:
МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ,
УПРАВЛІННЯ, ФІНАНСИ ТА СОЦІУМ»**

**МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

Том 1

02 травня 2024 р.

Дніпро

2024

УДК 314/316:004:339.9:005

Організатори конференції: Міністерство освіти і науки України,
Університет митної справи та фінансів,
Рада молодих вчених
Університету митної справи та фінансів

Склад редакційної групи: Бочаров Д. О., Ченцов В. В.,
Приймаченко Д. В., Архірейська Н. В.,
Губа О. І., Корнєєв М. В., Антонова О. В.,
Грачевська Т. О., Григораш О. В.,
Івашина О. Ф., Дерев'янка Т. П.,
Кодацька Н. О., Лихолат О. А., Луценко І. М.,
Марценюк О. О., Сайгак С. Л., Фесенко В. В.

Цифрове суспільство: міжнародні економічні відносини, управління, фінанси та соціум : матеріали міжнародної науково-практичної конференції : у 2 т. Т. 1. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2024. – 440 с.

ISBN 978-966-328-224-4

Матеріали науково-практичної конференції, які включені до збірника, присвячені актуальним проблемам упровадження та розвитку цифрових технологій у сфері міжнародних економічних відносин, фінансів, обліку, аудиту й оподаткування; трансформаційним процесам і новітнім технологіям у менеджменті та публічному управлінні; особливостям суспільного життя в умовах війни та повоєнного відновлення з урахуванням інформаційно-комунікативних, соціально-психологічних і оздоровчо-рекреаційних аспектів; актуальним питанням туризму та готельно-ресторанної справи з урахуванням вітчизняного та світового досвіду.

Збірник матеріалів може становити інтерес для науковців, викладачів, здобувачів вищої освіти, а також фахівців у галузі управління, фінансів, обліку, аудиту, оподаткування, міжнародних економічних відносин, туризму, готельно-ресторанної справи.

**ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ ДРУКУЮТЬСЯ МЕТОДОМ ПРЯМОГО
ВІДТВОРЕННЯ ТЕКСТУ, ПОДАНОГО АВТОРАМИ,
ЯКІ НЕСУТЬ ПОВНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ
ЗА ЙОГО ФОРМУ І ЗМІСТ**

© Колектив авторів, 2024
ISBN 978-966-328-224-4 © Університет митної справи та фінансів, 2024

Григоращ О.В., Межуєва М.В. Основні методи фінансового контролю в умовах розвитку цифрових технологій	58
Григоращ Т.Ф. Фінансово-економічні аспекти вантажних перевезень України в умовах воєнного стану	60
Гриліцька А.В., Бойко Т.Ю. Використання новітніх технологій в управлінському обліку	62
Губа М.О., Бродовська В.Ю. Сучасні проблеми функціонування страхового ринку в умовах воєнного стану	65
Добридень С.С., Гербич Л.А. Можливості використання технології блокчейн в обліку та звітності банків	67
Дроботя Я.А., Безкровний О.В. Трансформація банківської діяльності в реаліях діджиталізації	69
Жук Н.Л., Шендерівська Ю.Л. Світовий досвід повоєнної компенсаційної політики та ініціативи для України	72
Заруцька О.П., Новікова Л.Ф. Управління ризиком інформаційно-комунікаційних технологій та ризиком інформаційної безпеки банків	74
Кравченко О.В., Дмитренко А.В. Застосування методу інтелектуальної обробки даних для оцінки конкурентоспроможності підприємства	76
Кравченко О.В., Мироненко А.Ю. Питання оподаткування в умовах воєнного стану	78
Кривенко Є.С. Трансформація фінансового сектора: тенденції, перспективи та виклики	80
Лапа М.О., Роменська К.М. Цифрові технології у фінансовій системі України: сучасність і перспективи	83
Лиса О.В. Напрями діджитал-трансформації діяльності українських підприємств	85
Литвин Ю.П., Архирейська Н.В. Вплив війни на функціонування банківської системи України	88
Макашова Є.В., Губарик О.М. Зв'язок цифрових технологій у системі заробітної плати в бюджетних установах	90
Марченко В.А., Крупельницька І.Г. Вплив нових технологій на ведення бухгалтерського обліку ЗЕД	92
Мироненко А.Ю., Кравченко О.В. Оподаткування в умовах воєнного стану	94
Михайличенко Н.М. Вплив FINTECH на розвиток світового та українського банкінгу	96
Могила І.-Л.А. Сутність та інструменти податкового планування суб'єкта господарювання	98
Назарова І.Я. Автоматизація інвентаризації – основні аспекти організації	101
Нежид Ю.С. Електронні трудові книжки: крок до цифровізації системи обліку трудових відносин	103

Поліщук В.Г., к.е.н., доц.,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Луцького національного технічного університету

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ РОЗВИТКУ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

Недостатність технологічного потенціалу та консерватизм страхових компаній в Україні можуть виявитися критичними умовами, які обмежують їхню здатність відповідати на виклики сучасного ринку. Це може призвести до збереження застарілих моделей бізнесу та втрати конкурентоспроможності в глобальному контексті. Перехід до інноваційних рішень у страховій сфері стає необхідним кроком для забезпечення ефективності, конкурентоспроможності та відповідності потребам сучасного споживача. Без цього страхові компанії ризикують втратити у розвитку, у світі, де швидкість та гнучкість «диктують умови гри». Ми погоджуємося з дослідженнями вченої Самошкіної І.Д., що «страхові компанії України за оцінками аналітиків, у свою чергу, мають малий технологічний потенціал та характеризуються слабкістю корпоративного управління та консерватизмом, коли йдеться про будь-яку інновацію. Саме це гальмує їх економічний розвиток та зменшує їх вклад у конкурентоспроможність народного господарства. Консервативне страхування, як і сьогоденні реалії ринку викликають безліч запитань і негативних вражень про те, як скрутно в технологічну епоху користуватися деякими страховими послугами і, в принципі, мати справу зі страховиками» [5].

Безумовно, слушною є думка вчених Панченко І. та Садчикової І., що «найважливішою перевагою цифровізації є покращення взаємодії з клієнтами та можливість використовувати цифрові страхові рішення для надання персоналізованих страхових послуг клієнтам швидко, зручно та безпечно, а також отримувати доступ до своїх полісів та інших страхових послуг у режимі реального часу. Таким чином, застосування цифрових технологій у страховому бізнесі сприяє підвищенню його ефективності та конкурентоспроможності» [2]. За допомогою цифрових технологій страхові компанії можуть вдосконалити процеси адміністрування, що сприяє підвищенню їхньої ефективності та зниженню витрат на обслуговування клієнтів. Реалізація цифрових стратегій також дозволяє страховим компаніям збирати та аналізувати великі обсяги даних, що відкриває нові можливості для розуміння потреб клієнтів та вдосконалення стратегій продажу та маркетингу.

Як слушно зауважила Попова Л.В., «розвиток страхового ринку в Україні все більше залежить від впровадження нових технологій цифрової економіки, які впливають на технологію страхування, але не змінюють його економічну сутність. В результаті використання цифрових технологій у

страховій діяльності: підвищиться ефективність та рентабельність страхової діяльності; здійсниться конвергенція взаємного та комерційного страхування; відбудеться соціалізація страхових відносин; з'являться нові страхові послуги та продукти; зміниться ринок праці у сфері страхування» [3].

Ми погоджуємося з дослідженнями Кучерівської С.С., що «використання сучасних інформаційних технологій в ризик-менеджменті страхових послуг значно підвищує ефективність управління ризиками. Штучний інтелект, блокчейн, Інтернет речей та великі дані не тільки сприяють кращому розумінню та мінімізації ризиків, але й відкривають нові можливості для інновацій у страховому продукті та обслуговуванні клієнтів» [1]. Дійсно, застосування штучного інтелекту в аналізі страхових ризиків дозволяє автоматизувати процеси оцінки ризиків, виявлення аномалій та передбачення потенційних подій, що зменшує імовірність виникнення збитків та оптимізує стратегії управління ризиками.

Більше того, як стверджує Пшенична М.В., «подальша цифровізація українського страхового середовища дозволить не лише створити передумови для бажаної стійкості ринку небанківських фінансових послуг в епоху цифрових технологій, але й сприятиме фінансово-економічній безпеці України як в період війни, так і в часи повоєнної відбудови» [4].

Таким чином, цифрові технології дозволяють страховим компаніям ефективніше адаптуватися до змінних умов ринку та швидше реагувати на економічні та фінансові виклики. Інноваційні підходи до страхування, що базуються на цифрових рішеннях, можуть допомогти компаніям оптимізувати свої процеси та знижувати ризики. Також варто відзначити, що цифрові технології сприяють покращенню контролю за фінансовими операціями та мінімізації можливостей для фінансових злочинів і корупції. Це створює сприятливі умови для підвищення фінансової стійкості та безпеки в країні.

Список використаних джерел:

1. Кучерівська С.С. Вплив інформаційних технологій на розвиток страхових послуг. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*. 2024. Випуск 11. URL: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-11-08-03>

2. Панченко О., Садчикова І. Вплив цифрових технологій на розвиток страхового бізнесу. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2023. № 4 (36). С. 291–301.

3. Попова Л.В. Сучасні тенденції розвитку цифрових технологій у страхуванні. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*. 2022. Випуск 5. URL: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2022-5-08-02>

4. Пшенична М.В. Технології штучного інтелекту в страховій індустрії України: аналіз тенденцій та перспективи розвитку. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2023. Випуск 6 (06). С. 92–96.

5. Самошкіна І.Д. Розвиток діджиталізації страхового ринку України. *Економіка та суспільство*. 2022. Випуск 41. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-52>

Пономарьова О.Б.,
старший викладач
кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Університету митної справи та фінансів

УПРАВЛІННЯ БАНКІВСЬКИМИ РИЗИКАМИ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ

У сучасному світі, де геополітична нестабільність та конфлікти стають невіддільною частиною реальності, функціонування національної банківської системи супроводжується постійними викликами, що призводять як до зростання рівня традиційних банківських ризиків, так і до появи нових [1]. З початком повномасштабної агресії російської федерації національна банківська система перебуває під впливом значних стрес-факторів, до яких банки адаптують власні бізнес-моделі. За таких обставин зростає необхідність перегляду традиційних методів управління ризиками та впровадження нових стратегій, що враховують специфіку цифрового середовища

Перегляд та адаптація профілю ризиків до поточних умов є надзвичайно важливим питанням для Національного банку України та кожного банку. Найбільше зростають кредитні та операційні ризики банківської системи. Іноді моделі управління цими ризиками значно відрізняються від довоєнного рівня і потребують доопрацювання. Під впливом зовнішніх факторів змінюється структура залучених та розміщених ресурсів банків, структура доходів та витрат, що, у свою чергу, впливає на фінансову стійкість банківської системи.

На початок 2024 року банківська система Україні складалася з 63 банків із сукупними чистими активами 2942 млрд. грн. За 2023 рік було ліквідовано чотири банки: «Форвард», «Айбокс», «Конкорд» та «Укрбудінвест». Сумарна частка цих фінансових установ становила менше 1% від активів платоспроможних банків, тож їх виведення з ринку не позначилося на роботі банківського сектору [2].

Національний банк України розподіляє банківську систему на три великі групи: банки з державною часткою, банки іноземних банківських груп, банки з приватним капіталом, який належить резидентам України. На п'ять державних банків припадає 53,6% чистих активів, банки належать до найбільших системних. Група банків з іноземним капіталом складалася з 14 банків із часткою у сукупних активах 26%. Третя частина, банки з приватним капіталом, складалася з найбільшої кількості, 44 банків, хоча їх доля в активах залишається найменшою на рівні 20,4%.

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**«ЦИФРОВЕ СУСПІЛЬСТВО:
МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ,
УПРАВЛІННЯ, ФІНАНСИ ТА СОЦІУМ»**

**МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

Том 1

02 травня 2024 р.

Організатори конференції не завжди поділяють думку учасників. У збірнику максимально точно відображається орфографія та пунктуація, запропонована учасниками. Усі матеріали подаються в авторській редакції. За точність викладених фактів відповідальність покладається на авторів.

**Підписано до друку 10.06.2024. Формат 60×84 1/16. Папір офсетний.
Ум. друк. арк. 27,50. Облік.-вид. арк. 24,44. Тираж 100 прим.
Замовлення № 59.**

**Дніпро: Університет митної справи та фінансів
(свідоцтво про видавничу діяльність ДК № 6198 від 24.05.2018 р.).
49000, м. Дніпро, вул. Володимира Вернадського, 2/4**